VIVES E. 2000: *Fauna Ibérica, vol. 12. Coleoptera, Cerambycidae*. Museo Nacional de Ciencias Naturales e CSIC, Madrid, 716 pp. + 5 pls (ve španělštině). ISBN 84-00-07887-X.

Jako 12. svazek rozsáhlejšího projektu nazvaného „Fauna Ibérica", shrnujícího současné znalosti o fauně Iberského poloostrova, vychází monografie podávající podrobný přehled o fauně tesaříkovitých (Cerambycidae) Iberského poloostrova a Baleárských ostrovů. Iberský poloostrov je domovem jedné z nejbohatších entomofaun v Evropě, a to nejen co do počtu druhů, ale i co se týče stupně jejich endemizmu. Předkládaná monografie zahrnuje všechny dosud známé druhy tesaříků vyskytujících se na území studované oblasti.

Vázaná kniha vychází ve formátu 170x248 mm. Tisk, kvalita papíru a celková úprava knihy jsou na vysoké úrovni. Knihu lze objednat za 45 USD na adrese: Dept. Publicaciones del CSIC, c. Vitrubio, 8, 28006 Madrid, Spain; fax (34) (91) 5622833, e-mail: pubil@orgc.csic.es.

Kniha je členěna následujícím způsobem: obecná charakteristika nadčeledi Chrysomeloidea (str. 13-20), následuje vlastní zpracování čeledi Cerambycidae (str. 21-566), dále nomenklatorická příloha (str. 567-654) doplněná komentářem editorů (str. 655-661), další příloha shrnuje informace o živných rostlinách (str. 663-683), následuje taxonomický rejstřík (str. 685-715) a konečně 5 barevných tabulí a stručný dodatek.

Zpracování čeledi Cerambycidae má toto základní členění: úvod (str. 23-27), popis systematického postavení a geografického rozšíření (str. 28-32), imaginální morfologie a anatomie (str. 33-43), morfologie vývojových stadií (str. 43-51), bionomie (str. 51-69), přehled metod sběru, uchovávání a studia zástupců této čeledi (str. 69-71), systematická část (str. 71-508), a konečně přehled literatury (str. 513-566).

Publikace představuje moderní a rozšířenou verzi předchozí monografie zabývající se faunou tesaříkovitých Iberského poloostrova a Baleárských ostrovů (Vives 1984). Jedná se o vysoce kvalitní publikaci určenou především specialistům na faunu tohoto regionu, ale stane se zajisté vítaným zdrojem informací i pro ostatní odborníky na čeleď Cerambycidae, jakož i pro další zájemce. Tato publikace si bezpochyby najde své místo v muzeích a entomologických institucích celého světa.

Úvodní kapitoly (autoři E. Vives & E. Pettipierre) poskytují stručnou definici nadčeledi Chrysomeloidea (i když poněkud zastaralou), její diferenciální diagnózu, popis morfologie, informace o bionomii a fylogenezi. Fylogenetická část shrnuje názory některých autorů na členění této nadčeledi na čeledi. Kapitolu uzavírají klíče k určování larev i dospělců nadčeledi Chrysomeloidea do čeledí. Bohužel, klíč k určování larev je poněkud povrchní (využívá především habituální znaky) a nefunguje spolehlivě ani pro faunu studované oblasti.

Zpracování čeledi Cerambycidae (autor E. Vives) začíná úvodem obsahujícím rozsáhlou literární rešerši studované problematiky. Následující kapitola shrnuje systematické postavení a geografické rozšíření čeledi tesaříkovitých. Fylogenetický model C na straně 29, údajně citovaný ze Šváchy & Danilevského (1987), však neodpovídá schématu publikovanému zmíněnými autory a v určitých bodech (především taxonomické postavení podčeledi Apatophyseinae) je v přímém rozporu s citovanou publikací.

Následující dvě kapitoly poskytují základní informace o morfologii a anatomii jak dospělců, tak larev čeledi Cerambycidae. Kapitola zabývající se larvální morfologií zahrnuje klíč k určování podčeledí, avšak tento klíč obsahuje nepřesnosti (např. již první teze: nohy chybějí nebo

jsou rudimentární i u mnoha Cerambycinae). Ilustrace doprovázející klíč byly převzaty z různých zdrojů a správně označeny (s výjimkou obr. 15b, který v žádném případě nemůže představovat mandibulu druhu *Cerambyx scopolii*).

Za těmito kapitolami následují informace o bionomii, metodách sběru, uchovávání a studiu čeledi Cerambycidae.

Seznam taxonů (str. 71-81) člení tesaříky Iberského poloostrova a Baleárských ostrovů do sedmi podčeledí: Prioninae, Spondylidinae, Cerambycinae, Necydalinae, Lepturinae, Vesperinae (zde tedy považováni za podčeleď čeledi Cerambycidae) a Lamiinae a dále uvádí 45 tribů a 257 druhů. Bohužel chybí odkaz na stranu, na které lze najít další podrobnosti o daném druhu.

Zpracování jednotlivých podčeledí obsahují klíče až do úrovně druhu (poddruhu). Jména všech taxonů jsou doplněna autorem, rokem a zkrácenou citací původního popisu, u rodů a podrodů také jménem nominotypického druhu. U druhů je uvedena i původní kombinace s rodovým jménem. Zpracování druhů obsahuje informace o morfologii, distribuci v celosvětovém rámci a bionomii, v některých případech také kvalitní černobílou kresbu celého habitu či důležitých morfologických podrobností.

Monografii uzavírá velice rozsáhlý a cenný přehled literatury, který obsahuje nejen práce zabývající se studovanou oblastí, ale i řadu základních publikací vztahujících se k čeledi Cerambycidae.

První příloha (autoři E. Vives & M. A. Alonso-Zarazaga) se týká nomenklatury a poskytuje checklist druhů doplněný detailním seznamem synonym a kombinací. Tato kapitola zavádí celou řadu nových nomenklatorických změn, které jsou komentovány v editoriální poznámce. Bohužel některé tyto změny se během tisku publikace dostaly do rozporu se čtvrtým vydáním Mezinárodních pravidel zoologické nomenklatury (ICZN) platných od 1.1.2000, jmenovitě s článkem 23.9. Z tohoto důvodu část zmíněných změn nebude pravděpodobně přijata. Navíc v některých případech není zcela zřejmé, zda byl k dispozici typový materiál, takže je nejisté, zda nahrazující jméno skutečně přísluší témuž druhu. Vyjmenování všech nomenklatorických a taxonomických změn (platných i neplatných) by však přesahovalo rámec této recenze.

Druhá příloha poskytuje velice užitečný, abecedně řazený, seznam známých živných rostlin a tesaříkovitých na ně vázaných. Jedná se zjevně převážně o rešerši literárních dat, ale původní zdroje údajů bohužel nejsou uvedeny.

Konečně abecední rejstřík všech zmíněných taxonů umožňuje rychlou orientaci v této rozsáhlé publikaci.

Závěrem lze konstatovat, že předkládaná publikace reprezentuje cenný příspěvek ke studiu čeledi Cerambycidae a s výjimkou některých nomenklatorických úprav může být doporučena jako autoritativní zdroj informací.

LITERATURA

ŠVÁCHA P. & DANILEVSKY M. L. 1987: Cerambycoid Larvae of Europe and Soviet Union (Coleoptera, Cerambycoidea). Part I. *Acta Universitatis Carolinae - Biologica*, 30(1-2)[1986]: 1-176.

VIVES E. 1984: Cerambícidos (Coleoptera) de la Península Ibérica y de las Islas Baleares. *Treballs del Museu de Zoologia de Barcelona*, 2: 1-137.

Martin Rejzek